

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec stycznia 2015 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec stycznia 2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowały **6104 osoby bezrobotne**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 1328 osób, tj. o 17,9%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Styczeń 2014	Styczeń 2015
Bezrobotni zarejestrowani:	7432	6104
- mężczyźni	3664	2936
- kobiety	3768	3168
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1182	822
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	540	384
- posiadający prawo do zasiłku	1075	759
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	17,2%	14,5%

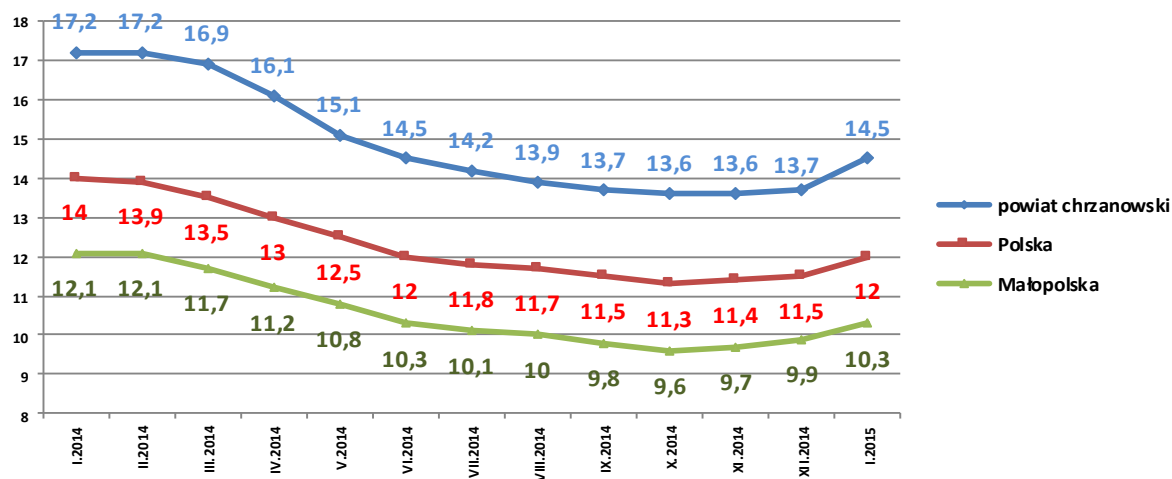
Na koniec stycznia 2015 roku w ewidencji odnotowano 822 osoby dotychczas niepracujące, 384 zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 759 osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2014 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 30,5 % (o 360 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 28,8 % (o 156 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 29,4 % (o 316 osób).

Na koniec stycznia 2015 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **14,5%** co w porównaniu do stycznia 2015 roku oznacza spadek o 2,7 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 10,3% a dla kraju 12%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2014 – 2015



PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

W styczniu 2015 roku **zarejestrowano 898 osób bezrobotnych**. W analogicznym okresie roku 2014 zarejestrowano 968 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2015 był niższy o 70 osób (o 7,2%) niż w takim samym okresie roku 2014. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 776 osób (86,4%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 130 osób, tj. 14,5% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I.2014	I.2015
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	968	898
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	152	122
- zarejestrowani po raz kolejny	816	776
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	530	494
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	2	3
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	273	270

W styczniu 2015 roku **wyrejestrowano 494 osoby**. W analogicznym okresie roku 2014 wyrejestrowano 530 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2015 był niższy o 36 osób niż w roku 2014.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. W styczniu 2015 roku **273 osoby** zostały wyłączone z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **55,3%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. W styczniu 2015 roku **127 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **25,7%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (33 osoby, tj. 6,7%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (4 osoby, tj. 0,2%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2015 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 1 osoba,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 6 osób,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 13 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych w styczniu 2015 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 14 osób, w tym 6 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 2 osoby, w tym 1 osoba w ramach bonu szkoleniowego,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 3 osoby,
- rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych – 2 osoby.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec stycznia 2015 roku w liczbie 3168 osób, stanowiły 51,9% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do stycznia 2014 roku ich liczba spadła o 600 osób (15,9%), przy jednoczesnym niewielkim wzroście udziału w bezrobociu ogółem.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu stycznia 2015 r. status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 5181 osób, co oznacza, że 85 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec stycznia 2015 roku

<i>Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>Stan ogółem na koniec stycznia 2015</i>	<i>Udział w liczbie bezrobotnych ogółem</i>
<i>Do 30 roku życia</i>	1922	31,5%
<i>- w tym do 25 roku życia</i>	965	15,8%
<i>Długotrwale bezrobotni</i>	3305	54,1%
<i>Powyżej 50 roku życia</i>	1531	25,1%
<i>Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej</i>	99	1,6%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia</i>	602	9,9%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia</i>	2	0,03%
<i>Niepełnosprawni</i>	340	5,6%

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (3305 osób), tj. 54,1% ogółu zarejestrowanych, osoby bezrobotne do 30 roku życia (1922 osoby, tj. 31,5%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1531 osób, tj. 25,1%).

Długotrwale bezrobotni to grupa, które ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy (ponad 1 rok) ma znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Jak wynika z danych statystycznych grupa ta od kilku lat należy do najliczniejszej kategorii bezrobotnych. W porównaniu do stycznia 2014 roku liczba bezrobotnych długotrwale uległa obniżeniu o 172 osoby ale udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 7,3 punktu procentowego.

Niekorzystne zmiany zanotowano także w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Ta grupa osób na koniec stycznia 2015 roku stanowiła 25,1% wszystkich osób zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do stycznia 2014 roku udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 2,7 pomimo, że zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 136 osób. Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jaki i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju.

Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec stycznia 2014 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowane były **1922 osoby bezrobotne do 30 roku życia, w tym 965 poniżej 25 roku życia**. Należy zauważyć, że w porównaniu do stycznia 2014 roku zarówno liczba osób do 25 roku życia jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem się obniżył.

Młodzież jest szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie młodzi ludzie są z jednej strony grupą najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami z wejściem na rynek pracy. Ludzie poniżej 25. roku życia są grupą specyficzną, bo wkraczają dopiero na rynek pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która jednak w zetknięciu z rynkiem pracy bardzo często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia. I nie chodzi tylko o szkoły gimnazjalne (z oczywistych przyczyn), ponadpodstawowe o profilu ogólnym czy zawodowym, ale również o kształcenie na wyższym poziomie. Stąd wciąż w rejestrach urzędów pracy znajdują się osoby o wykształceniu policealnym i wyższym. Od wielu lat działania urzędów pracy skierowane są w dużym stopniu do tej grupy bezrobotnych. Aktywna polityka rynku pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych, w tym bezrobotnej młodzieży, do podjęcia pracy w przyszłości.

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Na koniec stycznia 2015 roku chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **349 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, czyli **o 217 więcej** niż w analogicznym okresie 2014 roku, w tym:

- 303 oferty zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 3 oferty prac interwencyjnych,
- 5 ofert dofinansowania do wynagrodzenia 50+,
- 2 oferty zatrudnienia w ramach doposażenia miejsca pracy,
- 36 ofert stażu,

W styczniu 2015 roku zaktywizowano za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **43 osoby**, w tym:

- 9 osób podjęło pracę niesubsydiowaną,
- 15 osób otrzymało dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 3 osoby zostały zatrudnione w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 14 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 2 osoby zostały skierowane do odbywania przygotowania zawodowego dorosłych,
- 5 osób zostało zatrudnione w ramach kontraktu socjalnego.